

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 09.01.2024 *Брой:* 1/2024

U siječnju predviđene minimalne temperature – do minus 13⁰C – neće predstavljati rizik za višegodišnje usjeve. Neprilikodno toplo vrijeme potaknulo je prerano i nepoželjno bubrenje pupova kod nekih ranocvatnih grmova i voćnih vrsta poput drijena, marelice, breskve i trešnje, na pojedinim mjestima u krajnjim jugozapadnim regijama.

Temperature su sada pale i uočava se promjena agrometeoroloških uvjeta. Očekivani hladni period do otprilike sredine mjeseca spriječit će nepravodobni razvoj ranocvatnih grmova i voćnih vrsta, što bi inače dovelo do smanjenja njihove otpornosti na zimu. Očekivane kiše i snijeg pomoći će povećanju rezervi vlage u tlu u sloju od 100 cm.

Tijekom drugog i trećeg desetljeća, agrometeorološki uvjeti bit će određeni temperaturama bliskim klimatskim normama.

Tijekom mjeseca, povoljniji uvjeti za obavljanje zimskog rezidbe jezgrenog voća pojavit će se na početku prvog i tijekom većine dana trećeg desetljeća. Zimsko prskanje nije prikladno u područjima s oborinama.

Poljoprivredno-tehničke aktivnosti

U voćnjacima

- Nastavlja se rad na mehaniziranom konturnom i ručnom rezidbi u nasadima jabuka i krušaka;
- U hladnjačama prati se poštivanje režima skladištenja.
- Nastavlja se rad na popravku starih i izgradnji novih potpornih konstrukcija.
- U pogodnom vremenu započinje prijevoz i rasipanje stajskog gnojiva u voćnjacima.
- Skuplja se cijep za proljetno cijepljenje.
- Vodi se računa o zaštiti sjemena stavljenog na stratifikaciju.
- Određuje se površina za sadnju novih voćnjaka.

U nasadima jagoda

- Učvršćuje se tlo oko biljaka jagoda posadenih u jesen, koje su bile izdignute zbog naglih temperaturnih promjena i nedostatka snijega.
- Zapčinje grijanje staklenika za forsiranu proizvodnju plodova jagode.

- Izrađuju se plastični tuneli za ranu proizvodnju jagoda.

U nasadima malina

- Grade se nove potporne konstrukcije i popravljaju stare.
- Kako bi se zaštitile mlade biljke od izdizanja, tlo oko njih se učvršćuje, a gdje je moguće, okopavaju se do otprilike 10 cm iznad korijenskog vrata.

U nasadima crnog ribiza

- Nastavlja se rezidba za plodonošenje.
- Nastavlja se skupljanje reznica.
- Vodi se računa o očuvanju ukorijenjenih biljaka namijenjenih proljetnoj sadnji.
- Provjeravaju se gredice za ukorjenjivanje i, u slučaju opasnosti od izdizanja i oštećenja od mraza, tlo oko biljaka se učvršćuje.
- Posebna se pozornost posvećuje sprječavanju zagrijavanja i kvarenja voća u hladnjačama.
- Određuju se potrebe za mineralnim gnojivima i, gdje je moguće, osiguravaju potrebne količine za proljetnu gnojidbu.

U nasadima s drugim usjevima

- Nastavlja se skupljanje reznica aktinidije, crne aronije, šipka, obične topole i smokve.
- Nastavlja se skupljanje sjemena aktinidije, koje se stavlja na stratifikaciju.
- Sjeme kavkaske persimone podvrgnuto stratifikaciji, koje će se koristiti kao podloga za persimonu, redovito se ovlažuje.
- Sjeme crne aronije čisti se od mesnatog dijela, pažljivo ispiru i stavlja na stratifikaciju u podrumu s čistim riječnim pijeskom.
- Nastavlja se izgradnja žičanih konstrukcija tipa "trellis" u nasadima aktinidije.

Mjere zaštite bilja

Zimsko prskanje može se provoditi na drvenastim vrstama i malinama.

Rezultati zimskog prskanja su dobri kada se otopine nanose u obliku velikih kapi i kada su svi dijelovi drvenastih i polugrmolikih vrsta prekriveni otopinom. Kod drvenastih vrsta to se postiže nanošenjem 100–150 dm³ po dekari snažnim prskalicama po mirnom vremenu.

minirajući moljac

Za drvenaste vrste:

Prskanje se provodi s 3% otopinom Para Zomer ili Acarzina protiv štitastih uši i lisnih uši, buva, vunaste buhe, jaja zimskih moljaca, grinja, kukuljica minirajućeg moljca itd., koji prezimljuju na deblima i u krošnjama drveća. Prskanje se izvodi samo kada je gustoća populacije nekih od štetnika iznad ekonomskog praga štetnosti.

crvene lisne pjegavosti na šljivi

Prskanje se provodi s 2% Bordeauxskom kašom ili drugim proizvodima na bazi bakra protiv džepova šljive kod šljiva, vatrenog opekotina kod jezgrenog voća, kovrčavosti lišća breskve, rupičavosti lišća kod koštičavog voća, smeđe truleži, bakterijske sušice, opalog lišća kako bi se uništio prezimljujući inokulum krastavosti kod jabuke i kruške, crvenih lisnih pjegavosti na šljivi, antraknoze oraha, lisne pjegavosti cercospore i krastavosti kod badema.

didimela na malini

Za maline:

Protiv didimele, koniotirijuma, antraknoze i lisnih pjegavosti, tretman se provodi s 2% Bordeauxskom kašom ili drugim proizvodima na bazi bakra, a prska se i opalo lišće.

Protiv kalifornijske štitaste uši, tretman se provodi s 3% otopinom Para Zomer ili Acarzina.

Nastavlja se popravak hortikulturne mehanizacije, opreme za navodnjavanje, prskalica, raspršivača i drugih.

Vodi se računa o zaštiti sredstava za zaštitu bilja od vlage; kupuju se potrebne količine i slažu u skladištima.

Izrađuju se entomološki kavezi, okviri, izolatori i svjetlosne klopke. Nabavljaju se žute ljepljive kartice i drugi materijali potrebni za prognozu mjera zaštite bilja protiv ekonomski važnih štetnika voćnih kultura.

U rove za sadni materijal voćaka postavljaju se nove otrovne mamce protiv miševa.

Odabiru se sorte za sadnju novih voćnjaka.